

VANNOMRÅDE
LEIRA-NITELVA
- e l v e l i v . n o -

Referat fra møte i temagruppe økologi 30.01.25

Tid: Torsdag 30. januar 2025, 10:00 – 14:00.

Sted: Møterom Tærud, Lillestrøm rådhus/Teams-møte

Til stede: Linda A. Grimsgaard, Rælingen (leder)
Guro Haug, Nittedal
Sara Louise McElroy, Nannestad
Rita Romsås Fjeldberg, Ullensaker
Kari-Anne S. Gorset, Lunner
Toril Giske, Oslo
Line Gustavsen, daglig leder (referent)

Deltok digitalt: Leiv Ommund Knutson, Gjerdrum (til 12:49)
Hilde Birkeland, Lillestrøm
Norun Reppe Bell, Lørenskog (til 11:04)

Forfall: Sunniva Numme, Statsforvalteren i Oslo og Viken
Akershus Fylkeskommune

Ved behov: Trygve Rognstad, Gran

Saksliste:

Sak 01: Innkalling, dagsorden og saker til eventuelt

Det var ingen innvendinger til innkallingen, dagsorden. Det ble meldt inn en sak til eventuelt.

Vedtak: Innkalling og dagsorden godkjennes.

Sak 02: Orienteringer

01: Nytt prosjekt – Arealer under press

- Vannområdet er invitert inn i å delta inn i et nytt prosjekt, og har sagt seg villig til å stille i en referansegruppe om prosjektet får midler.

02: Lokalisering av vannområde Leira-Nitelva

- Vannområdet er nå i ferd med å endre lokalisering fra Forvaltning vann og avløp og til Landbruk og natur
- Vil nå ha kontor plass på rådhuset i Lillestrøm, og vannområdet leier et kontor 3 dager i uken, slik at vannområdet får fast plass.

03: Innlegg for vannområdene i Buskerud

- Den 27. januar var det workshop om overvåking for vannområdene i Drammenvassdraget.

- Daglig leder var invitert til å komme og holde et innlegg om hvordan vi gjennomfører overvåking i VO Leira-Nitelva.

04: Planlagte politiske innlegg fremover

- 12. februar: Innlegg for utvalg for samfunn og miljø i Lillestrøm kommune. Holdes sammen med VO Øyeren.
- 13. februar: Kommunestyret i Lunner. Holdes sammen med VO Randsfjorden.

05: Høringsinnspill til snødeponi i Lillestrøm kommune

- Vannområdet sendte før jul inn et høringsinnspill på et snødeponi i Lillestrøm.
- Området har avrenning til Ulvedalsbekken.
- I høringsdokumentene var det oppgitt gammel økologisk og kjemisk tilstand (mars 2024), tilstand ble oppdatert i løpet av høsten 2024.
- Vannområdet spilte også inn forslag til endringer av foreslått prøvetakingsprogram samt innspill til andre relevante punkter.

06: Universell utforming av dokumenter og nettsider

- Daglig leder har vært på kurs i universell utforming av dokumenter og nettsider.
- Det er mange krav som skal oppfylles, og man kan i verste fall få dagbøter om man ikke oppfyller kravene.
- Ingen klarer å følge alle krav.
- Det er mye av det samme som gjelder for dokumenter og nettsider, blant annet:
 - o Alternativ tekst på bilder, figurer og tabeller
 - o Bruke riktige overskriftmaler
 - o Tittel på dokument (under innstillinger, ikke i selve filen)
 - o Leserekkefølgen, kommer kolonner og tekstbokser i logisk rekkefølge når en skjermleser leser dokumentet?
 - o Kontrast mellom farger
- TIPS: Husk å spesifisere i anbudsdokumenter at rapporter skal være universelt utformet!

07: Resultat av klage til Statsforvalteren på tillatelse gitt til å flytte edelkreps til Åmotsdammen

- Vannområdet sendte inn en klage til Statsforvalteren før jul i forbindelse med en tillatelse gitt til å flytte edelkreps opp i Åmotsdammen i Rælingen/Lørenskog.
- Vannområdet skrev klage sammen med Lørenskog kommune, Rælingen kommune sendte inn en egen klage.
- Statsforvalteren tok klagen til følge og trakk tilbake den delen av tillatelsen som gjaldt utsetting av edelkreps i Åmotsdammen.
- 08 [Dam Removal Europe](#) – webinarer, Youtube
 - o Det ligger mange gode videoer på denne nettsiden som det kan være verdt å ta en titt på.

09 Vannområdeforum 21.-22.11.2024

- I november ble det holdt en samling over to dager for alle vannområdelederne i vannregion Glomma.
- Samlingen var på Losby Gods i Lørenskog, og det var stas å kunne vise frem et av de mange flotte områdene i vannområdet.
- Daglig leder holdt et innlegg om prosjektene vi har hatt de siste årene på edelkreps i Østmarka.

10 Oppdateringer i Teams for temagruppe økologi

- Teams har blitt oppdatert med mapper for høringsinnspill, prosjekter, klager

11 Aktuelle seminarer fremover:

- 04.-05.02.25 [Kommunesamling for landbruk 2025](#)
- 27.02.25 Klimatilpasning med skog i skredutsatt terreng. Naturbasert sone
- 20.03.25 Håndbøker og sjekklister for naturbaserte løsninger. Naturbasert sone
- 08.-09.04.25 [Nasjonal vannmiljøkonferanse 2025](#). På Gardermoen

12 Tidligere seminarer

- 28.11.24 [Miljøtiltak i skogbruket – utgjør de en forskjell?](#) Naturbasert sone
- 04.12.2024 [Nytt avløpsdirektiv – hva har det å si for mennesker og miljø i Norge?](#) (vannforeningen)
- 19.12.2024 Samstyringsprosjekt for Hålandsvatnet i Rogaland. (Naturbasert sone)
- 2024 Seminarserie: [Kunnskapsarena for klima og natur i planlegging](#) (Miljødirektoratet)
- 20.01.2025 [Industrielt avløpsvann](#) (Vannforeningen)
- 29.01.2025 [Erfaringer fra tiltak for et godt vannmiljø](#) (Vannforeningen)
- 30.01.2025 Naturbaserte løsninger langs Skånekysten (Naturbasert sone)

Vedtak: Informasjonen tas til orientering.

Sak 4: Prosjekter 2024

Det ble raskt gått igjennom rapportene fra de ulike prosjektene som er gjennomført i 2024. Alle rapportene ligger per nå ute på Teams, og vil også legges ut på elveliv.no i løpet av februar.

Vedtak: Informasjonen tas til orientering.

Sak 5: Tilskuddssøknader og prosjekter 2025

- Utredning av fysiske restaureringstiltak
 - o Oppfølging av prosjektet i 2024:
 - Det har vært et planleggingsmøte med grunneiere, Jeger- og fiskerforbundet Akershus, Holter jeger- og fiskerforening, Nannestad kommune og vannområdet.
 - Alle er positive til prosjektene.
 - For Stråtjernsdammen er det store kostnader til restaurering av dammen, det vurderes derfor å splitte opp i to, at fiskeomløpet gjennomføres i løpet av 2026 og at man jobber med å få penger på plass til demningen.
 - Vi ønsker å få Naturrestaurering til å se på et alternativ bekkeløp.
 - For Djupøyungsdammen er prosjektet gjennomførbart i 2026. Vi ønsker på sikt å få en ny vurderingen av om fisk kan komme seg opp fra Storøyungen .
 - Planen er nå å starte på søknader til Statsforvalteren og få alt av tillatelser på plass før det søkes om midler i 2026. Romeriksåsen allmenning vil stå for søknaden til fiskepassasje ved Djupøyungen.
 - o Nytt prosjekt 2025:
 - Det er søkt om midler til å få utredet flere vandringshindre nå i 2025. Vi ønsker å se på to dammer i Nittedal og en veifylling i Nannestad. Alle tre ligger i det samme systemet på Romeriksåsen.
 - Det var et møte med grunneiere, interesseorganisasjoner, kommuner og vannområdet i begynnelsen av januar, og alle er veldig positive til prosjektet.
- Kartlegging av elvemusling i Ellingsrudelva:
 - o Vi ønsker å få til en grundig kartlegging i Ellingsrudelva, og det er søkt midler fra Statsforvalteren/Miljødirektoratet om midler til gjennomføring.

- Vi ønsker også å kartlegge andemusling, og egenkapital eller midler fra Akershus fylkeskommune vil benyttes til dette da andemusling ikke er rødlistet.
- Vi vil i tillegg se etter småmuslinger, men ikke gjøre noen undersøkelser. Om de blir observert kan vi gjennomføre en undersøkelse senere.
- Ulike strekninger av Ellingsrudelva har fått ulik prioritering. Oppstrøms det øverste miljøDNA punktet med positivt resultat i 2024 har fått prioritet en da det må finnes elvemusling oppstrøms dette punktet.
- Prosjektene i Østmarka:
 - Det er søkt om midler til å følge opp pH-loggere og til å fortsette å ta vannprøver.
 - Det er også søkt midler til å få filmet under vann i de innsjøene som vi fikk kartlagt i 2024.
 - Det er søkt midler til å få kartlagt strandsonen i Ørfiske (VO Øyeren har sendt søknad).
 - Alle de tre prosjektene er i samarbeid med VO Øyeren.
- Hydrologiske undersøkelser ved Elvetangen i Nittedal
 - Det ønskes å benytte midler fra Akershus fylkeskommune til å få gjennomført en hydrologisk modellering ved Elvetangen i Nittedal med utgangspunkt i de biotopforbedrende tiltakene som ble foreslått i 2019.
 - Det vil trolig komme på mellom 50 000 kr og 100 000 kr.
- Seminar om veikulverter:
 - Arbeidet med å planlegge seminaret har per nå ikke startet.
- Kartlegging av fisk i Langvikaelva i Lunner kommune
 - Håvard Lucassen i VO Randfjorden har sagt ja til å bistå oss med å kartlegge fisk i Langvikaelva.
 - Kostnadene til prosjektet dekkes av egenkapital, eventuelt av midlene vi har fått tildelt fra fylkeskommunen.

Vedtak:

1. Informasjonen tas til orientering
2. Det støttes at midler mottatt fra Akershus fylkeskommune benyttes til å kartlegge elvemusling og til å få gjennomført en hydrologisk modellering ved Elvetangen. Hva resten av midlene benyttes til avgjøres når vi har fått svar på tilskuddssøknadene våre.

Sak 6: Fokus på enkelte vannforekomster i 2025

Det var en gjennomgang av de vannforekomstene som er pekt ut som spesielt aktuelle for 2025. Det var støtte i gruppa til at prosjektet bør gjennomføres, og at det i hovedsak er kommunene som bør betale analysekostnadene. Daglig leder kan bistå med vannprøvetaking, og vi ser for oss to prøverunder i løpet av 2025. Avhengig av resultatene fra første runde kan det være aktuelt å ta prøver på færre lokaliteter i en og samme VF enn i første prøverunde.

Vedtak: Kommunene med aktuelle vannforekomster undersøker om det er midler til å gjennomføre overvåking i 2025.

Sak 07: Oppdatert temaplan for 2025

Oppdatert temaplan ble gjennomgått. Det kom ikke inn noen forslag til endringer.

Vedtak: Oppdatert temaplan godkjennes.

Sak 08: Årsmelding 2024

Daglig leder orienterte om arbeidet med å lage årsmelding for 2024, og hva kommunene må spille inn av informasjon. Det er i hovedsak behov for at kommunene spiller inn hvilke vannrelaterte tiltak som har blitt gjennomført i 2024.

Det kom også inn forslag om å lage et vedlegg som tar for seg økologisk tilstand i hver kommune.

Vedtak:

1. Alle spiller inn aktuelle tiltak til daglig leder innen 1. mars 2025
2. Daglig leder lager et vedlegg med økologisk tilstand i hver kommune.

Sak 09: Høring av planprogram og hovedutfordringer

Flere av kommunene har planer om å levere høringsinnspill. Daglig leder kommer ikke til å lage et saksfremlegg, men det er ønskelig at det lages et kort høringsnotat med punkter som det er viktig å få med seg inn i høringsinnspillet.

Vedtak: Om tiden strekker til lager daglig leder et høringsnotat som sendes ut til kommunene i medio mars.

Sak 10: Runde rundt bordet

- Lillestrøm:
 - Kommunen er i gang med å regulere kommuneplanens arealdel og samfunnsdel. Ny kommune og nytt kommunestyre - ønsket en rullering.
 - Kommunestyremøte 29. januar med åpning for arealinnspill. Det har vært en sak om siling og utvalg av områder som skal tas inn og endres. Formannskapet hadde foreslått 16 områder.
 - Det har kommet inn 81 innspill. Nå jobbes det med å finne ut hvor mye de skal prøve å få på plass av for eksempel naturverdier.
 - Forslag klart til påske.
 - Temaplan på fremmede arter skal slutføres i år.
 - Ny ravineplan skal lages som da skal gjelde for hele kommunen. Skal ha en ny kartlegging. Ser på flyfoto og høydedata at det er en del store systemer som ikke er tatt med. Blir ikke ferdig i år.
 - Bachelor oppgave som skal se på tilrettelegging av fugl i by.
 - Samarbeid med våtmarkssenteret - de skal begynne med våtmarksløftet og adopter en våtmark. Skal se på restaurering av våtmark lokalt.
 - Mye restaureringsprosjekter for tiden. Sparebankstiftelsen - kartlegging av restaurerbar natur. Skal bli ferdig i løpet av året.
- Ullensaker:
 - Erosjonssikring i Dølibekken. Søknad fra vegvesenet. Tillatelse er gitt fra Statsforvalteren til hogst i kantsonen, Fylkeskommunen har gitt tillatelse til tiltak i vassdrag.

- Byggesak har vært positiv til innspill Rita har spilt inn om blant annet prøvetaking og grenseverdi for SS. Kommunen vil også stille en del andre krav for å ivareta naturverdiene i bekken.
- Lunner:
 - Lunner jeger- og fiskerforening har hatt et prosjekt i Snellingsbekken som ble ferdigstilt i 2024. Prosjektet har gått ut på å lage gyteområder, terskler og kulper, fjerne vandringshindre og stabilisere kanter.
 - Kommunen er med i Oslofjordprosjektet hvor det ses på alternativ rensing av nitrogen i avløp.
 - Tursti langs Harestuvatnet - ferdigstilt med storstilt åpning.
 - Fått midler til å lage naturmangfoldplan.
 - Flomsikring i Klemma - en skibru gikk med i et styrtregn.
- Nittedal:
 - Søkt om støtte til å gjøre nye edelkrepsundersøkelse og skal søke om støtte til å lage plan for klima, natur og miljø.
 - Søkt om midler til kjempespringfrø (meldt inn)
 - Søknad fra Løvenskiold om tillatelse til hogst i kantsonene - de fikk avslag.
 - Hogges nå i mindre omfang. Ifølge Varingen har ikke Statsforvalteren stilt opp på befarings.
 - Lomtjernsmyrene skal restaureres, området blir hogd nå.
 - Elveforumet vil søke midler til å støvsuge opp gummigranulat
 - VA-på langs.
- Rælingen:
 - Rehabiliteringen av Ramstadsjøen er ferdig.
 - Vannforsyning til Marikollen – Nytt forslag er å lage Marikollslottsdammen ved at det skal da lages en kunstig dam på toppen, og vann pumpes opp dit.
- Nannestad:
 - Bekjempelse av kjempespringfrø, fikk utvidet prosjektet i fjor slik at det strakk seg helt fra Maura og ned til Kringler naturreservat. Har i år søkt midler fra Miljødirektoratet og jobber med å få videreført via Statsforvalteren.
 - Jobber med en overvannsplan som vurderer tiltak i allerede utbygde områder med problemer
 - Rullering av arealdelen - Statsforvalteren har gitt innspill på at det ikke er god nok informasjon om kjemisk tilstand.
 - Skredsikring som Rein er involvert i. NVE er ganske overkjørende så det er ikke lett med naturbaserte løsninger.
 - Forurensningssaken - fått bestilt at de må gjennomføres undersøkelser og eventuelle tiltak for å rette opp i det som har skjedd. Norconsult skal gjennomføre.
 - Spredt avløp - VA holder i dette.

Vedtak: Informasjonen tas til orientering

Sak 45: Møteplan 2025

- Mai
- September
- Desember

Vedtak: Møteplan godkjennes. Forslag til møtedatoer i mai sendes ut i etterkant av møtet

Eventuelt

Akershus fylkeskommune har «Planprogram for regional plan for areal og mobilitet i Oslo og Akershus» ute på høring med frist 17. mars. Det kommer innspill om at det mangler litt på vannmiljø. Daglig leder tar en titt, og gir et eventuelt innspill til fylkeskommunens representanter i økologigruppa.